

EESTI LOGISTIKA JA EKSPEDEERIMISE ASSOTSIATSIOONI ÜLDTINGIMUSED 2015

Eesti Ekspedeerijate Assotsiatsioon ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoda leppisid 1995. aasta 6. juunil kokku Eesti Ekspedeerijate Assotsiatsiooni üldtingimuste jõustamises, millised on välja töötatud Põhjamaade Ekspedeerijate Assotsiatsiooni üldtingimuste alusel ning nende kasutamine põhineb nende poolt 1995. aasta 6. mail antud nõusolekul.

Eesti Ekspedeerijate Assotsiatsioon ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoda leppisid 2000. aasta 1. augustil kokku muuta üldtingimusi 1998. aasta 1. juunist kehtivate Põhjamaade Ekspedeerijate Assotsiatsiooni üldtingimustega NSAB 2000 kooskõlla viimiseks. Muudatused jõustusid 2001. aasta 1. jaanuaril

Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsioon ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoda leppisid 2011. aasta 9. juunil kokku muuta üldtingimuste §-i 27 punkti C sõnastust 2011. aasta 1. veebruarist kehtivate Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni Ladustamise Üldtingimustega kooskõlla viimiseks. Muudatus jõustus 2011. aasta 13. juunil.

Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsioon ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoda leppisid 2016. aasta 2. mail kokku muuta üldtingimusi tervikuna NSAB 2015 kooskõlla viimiseks. Muudatused jõustuvad 2017. a 1. jaanuaril. Kokkuleppel muudeti ka üldtingimuste pealkirja, kajastades selles Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni nimetust.

SISSEJUHATUS

Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsioon üldtingimused 2015 (lühend ELEA ÜT 2015) sätestavad ekspedeerija ja tellija õigused ja kohustused ning sisaldavad sätteid ekspedeerija vastutuse kohta vastavalt transpordiõiguse erinevatele konventsioonidele nagu CIM, SMGS, CMR, Haag-Visby reeglid ning Montreali konventsioon, kaasa arvatud nende hilisemad muudatused.

RAKENDUSALA

§ 1

Käesolevaid üldtingimusi kohaldatakse Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni liikmetele. Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsioon teatab, et neid üldtingimusi võivad kohaldada ka teised isikud, kui nad selles kokku lepivad.

VÕRGUSTIKU VASTUTUSE KLAUSEL

§ 2

Kui teatavat liiki transpordiliigi kasutamises on eraldi kokku lepitud või kui on tõendatud, et kaup on läinud kaotsi, selle väärtus on vähenenud, kahjustunud või kohaletoiemetamisega on hilinetud teatava transpordiliigiga vedades, sätestatakse ekspedeerija vastutus vastavalt antud transpordiliiki puudutavatele seadustele ja üldtunnustatud veotingimustele, kui nimetatud

seadused ja tingimused erinevad käesolevate üldtingimuste § 6 lõigetes 2 ja 3 või §-des 15- 21 sätestatust.

EKSPEDEERIMISLEPING

§ 3

A. Teenused

Ekspedeerimisleping võib hõlmata:

- kaubaveo-, esindus- ja vahendusteenuseid;
- logistikateenuseid, tarneahela haldus- ja nõustamisteenuseid;
- kauba säilitamis- ja ladustamisteenuseid;
- laadimisteenuseid ja laevamaakleri toiminguid;
- muid teenuseid, milleks võivad olla näiteks tollivormistuse teostamine, muud tollivormistuse ja käibemaksuga seotud teenused, tellija abistamine avalik-õiguslike kohustuste täitmisel, abistamine kindlustusküsimustes ning abistamine ekspordi- ja impordidokumentide vormistamisel.

B. Ekspedeerija vedajana

- 1) Ekspedeerija vastutab vastavalt §-le 2 ja §-dele 15-21 kõikide nende teenuste eest, mida ta on võtnud kohustuseks osutada, välja arvatud käesoleva § 3 punktis C mainitud teenused. Ekspedeerija vastutab lepingupoolena ka nende teiste isikute eest, keda ta on lepingu täitmisel kasutanud.
- 2) Käesolevaid üldtingimusi kohaldatakse nii nendele isikutele, kes osutavad ekspedeerijale lepingu täitmiseks teenuseid kui ka ekspedeerijale endale sõltumata sellest, millistel alustel ekspedeerijale või tema poolt kasutatavale isikutele nõudeid esitatakse. Ekspedeerija ja teiste lepingu täitmisele kaasatud isikute kaasvastutuse liidetud ülempiir määratakse käesolevates üldtingimustes ekspedeerija vastutust puudutavatele sätetega.

C. Ekspedeerija vahendajana

Sõltumata eelpool mainitud § 3 punktist B.1, on ekspedeerijal lubatud osutada teenuseid tervikuna või osaliselt vastavalt §-dele 22-24 juhul, kui ekspedeerija ei osuta antud teenuseid enda nimel või oma vastutusel eeldusel, et ekspedeerija teatab eraldi tellijale, et ta osutab teenuseid ainult vahendajana.

Vahendajana tegutsedes ei vastuta ekspedeerija teiste lepingu täitmisele kaasatud isikute eest, vaid ainult oma töötajate eest.

D. Ladustamine

Ekspedeerija ladustamist või säilitamist puudutavad kohustused on sätestatud §-s 25.

E. Üldine tegevusjuhispj.

Lisaks eraldi kokku lepitud tingimustele kohaldatakse üldist tegevusjuhispj ja üldtingimuspj sellises ulatuses, mis ei ole vastuolus käesolevate üldtingimustega.

TELLIJA

§ 4

Käesolevates üldtingimustes nimetatakse tellijaks isikut, kes on ekspedeerijaga sõlminud lepingu või kellele on üle läinud tellija õigused ja kohustused. Tellija vastutus on sätestatud §-s 26.

ÜLDNÕUDED

LEPINGU TÄITMINE

§ 5

Lepingupooled, võttes arvesse asjaolude olulisust, on kohustatud andma üksteisele korralduste või lepingu täitmiseks vajalikku informatsiooni. Ekspedeerija kohustub osutama teenuseid, võtma kauba vastu, hoolitsema kauba eest või korraldama kauba käsitlemise vastavalt lepingutingimustele ja tellija seisukohast asjakohasel viisil, kasutades tavalisi veovahendeid ja tavamarsruuti.

Kui ekspedeerija ja tellija kasutavad veo- või muude lepingute alusel teenuste osutamisel elektroonilisi veodokumente, loetakse tööd teostatuks kui ekspedeerija esitab allkirjastatud dokumendid elektrooniliselt.

Lepingust tulenevad juhised antakse vahetult ekspedeerijale. Kui kaubaarve andmete järgi on kaup müüdud lunatasu vastu või kui saatedokumendis on märgitud väärtus, siis see ei tähenda veel seda, et ekspedeerija peab kaubaarvel märgitud summat sisse nõudma või sõlmima kindlustuslepingu.

Kui teisiti ei ole kokku lepitud, on kauba peale- ja mahalaadimine tellija kohustus ja paigutamine ning kinnitamine ekspedeerija kohustus.

§ 6

Ekspedeerija on kohustatud tõendama, et ta on lepingu kohaselt tellija huve hoolikalt kaitsnud.

Ekspedeerija ei saa tugineda käesolevates üldtingimustes sätestatud vastutusest vabanemisele või vastutust piiravatele või vastutuse üleminekut puudutavatele sätetele, kui tõendatakse, et ekspedeerija alltöövõtja või ekspedeerija ise või tema töötajad on tahtlikult või raske hooletuse tõttu põhjustanud kauba kaotsimineku, kahjustumise kahju, kohaletoimetamisega hilinemise või muul viisil kahju tekitanud, kui §-st 2 ei tulene teisiti.

Kui asjaolusid, mis põhjustasid ekspedeerija valduses olnud kauba kaotsimineku, vähenemise, kahjustumise või kohaletoimetamise hilinemise, ei ole võimalik tõendada, ei loeta neid iseenesest ekspedeerija raske hooletuse tõenduseks.

§ 7

Ekspedeerija vastutab selle eest, et kaup võetakse vastu, veetakse kohale ja antakse üle mõistliku aja jooksul (ajalubaduseta). Mõistliku aja hindamisel tuleb arvesse võtta ekspedeerija poolt teenuse turustamisel või lepingu sõlmimise edastatud informatsiooni kauba arvatava vastuvõtmis-, veo- ja saabumisaja kohta.

Ekspedeerija vastutab selle eest, et kaup võetakse vastu, veetakse kohale ja antakse üle selle aja jooksul (ajalubadus), mis on:

- kirjalikult kokkulepitud kui eraldi ajalubadusega vedu, või
- edastatud kirjalikult pakkumise tingimusena ja millega ekspedeerija on selgesõnaliselt nõustunud, või
- sätestatud ekspedeerija kirjalikus pakkumises ja millega tellija on nõustunud.

§ 8

Kui lepingu täitmisel tuleb ekspedeerijal toimida ilma eelnevate juhisteta, teeb ta seda tellija vastutusel ja arvel.

Kui tekib valdusesse võetud kauba väärtuse vähenemise oht või kui kauba omaduste tõttu tekib oht inimestele, omandile või keskkonnale ja kui tellijat ei ole võimalik kätte saada või kui tellija ei hoolitse esimesel võimalusel pärast vastava ettekirjutuse saamist kauba äraviimise eest, on ekspedeerijal õigus võtta kauba suhtes tarvitusele vajalikud meetmed. Juhul, kui seda peetakse vajalikuks, on ekspedeerijal õigus kaup turvalisel viisil edasi müüa. Ekspedeerija võib olukorrast sõltuvalt ja ilma ette teatamata tellija arvel kauba müüa, teha kahjutuks või hävitada kauba, mis võib muutuda väärtusetuks või mille väärtus võib oluliselt väheneda või mis on ohtlik.

Müügist saadud tasu, millest arvatakse maha müügiga seotud õiglased kulud, on ekspedeerija kohustatud viivitamatult edastama tellijale.

Ekspedeerija peab võimalikult kiiresti tellijat kasutusele võetud meetmetest teavitama. Nõudmise korral on ekspedeerija kohustatud esitama tõendid meetmete tarvitusele võtmisega seotud kulude suuruse kohta ning tõendama, et ta on kulude ja riskide piiramist silmas pidades tegutsenud hoolikalt.

Ekspedeerijal on tehtud kulutuste eest õigus nõuda eraldi hüvitust.

§ 9

Ekspedeerija on kohustatud esitama nõude kolmanda isiku vastu, kelle süül on kaup kahjustunud või selle kohaletoimetamisega on hilinetud või kui kolmanda isiku tegevuse või tegevusetuse tagajärjel on tekkinud muu kahju ning teavitama juhtunust viivitamatult tellijat, kuid ainult sellisel juhul, kui ekspedeerija või tema töötajad olid või oleksid pidanud olema antud kahjust, hilinemisest või puudujäägist teadlikud. Sellisel juhul peab ekspedeerija teavitama olukorrast tellijat ning tellijaga kooskõlastatult üheskoos võtma tarvitusele vajalikud meetmed tellijapoolsete kahjunõuete esitamiseks isikule, kes on kahju või kauba hävimise põhjustanud või isikule, kes on selle eest vastutav. Lisaks sellele on ekspedeerija vastava soovi korral kohustatud tellijat abistama erimeelsuste lahendamisel kolmanda isikuga.

Vastava soovi korral loovutab ekspedeerija kõik kolmanda isikuga sõlmitud lepingust tulenevad oma võimalikud õigused ja nõuded tellijale.

§ 10

Ekspedeerija pakkumine põhineb talle tellija poolt lepingu täitmiseks edastatud vajalikel andmetel või asjaoludel, mida ekspedeerija võiks tavaolukorras pidada lepingust tulenevate volituste puhul tavapärasteks.

§ 11

Olenemata sellest, kas tellijal on lisaks ekspedeerijale ka müügi- või veolepingutest tulenevaid maksekohustusi kolmandate isikute ees, on tellija kohustatud vastavalt ekspedeerijaga kooskõlastatud tingimustele ja ekspedeerija nõudmisel hüvitama ekspedeerijale lepingust tulenevad nõuded (teenustasu, ettemaks, kuluhüvitised), kaasa arvatud asjakohaselt tõendatud ekspedeerija poolt tehtud kulutuste ettemaksu.

Kui teisiti ei ole kokku lepitud ja kui kaupa ei ole lepingule vastavalt veoks üle antud ja lepingust tulenevaid kohustusi ei saa sellest tulenevalt täies ulatuses ega osaliselt lepingule vastavalt täita või olukorras, mil lepingust tulenevate kohustuste täitmine on ekspedeerijast või tema alltöövõtjatest sõltumatutel põhjustel takistatud ja sellest tulenevalt ei ole võimalik lepingut kokkulepitud viisil täita, on ekspedeerijal õigus arvata tasust maha summa sellises ulatuses, mille ekspedeerija on säästnud või oleks võinud ülesande täitmata jätmisel säästa.

Eelpool nimetatud tingimust kohaldatakse ka juhul, kui ekspedeerija on pikendanud tellija maksetähtaega selle ajani, kuni kaup on sihtkohta saabunud.

§ 12

Ekspedeerijal on õigus saada lisatasu teenuste eest, mida vajatakse lisaks kokkulepitud teenustele või ekspedeerija kohustuste hulka tavapäraselt mitte kuuluvate teenuste eest, kaasa arvatud ekspedeerija poolt osutatud teenustest tulenevate lisakulude eest. Tasu suuruse määramisel lähtutakse samadest põhimõtetest, mida rakendatakse ekspedeerimislepingus sisalduvate teenuste eest tasumisel.

KONFIDENTSIAALSUS JA ANDMETE TURVALISUS

§ 13

Lepingupooled on kohustatud käsitlema kõiki teiselt lepingupoolelt saadud andmeid konfidentsiaalsetena.

Mõlemad lepingupooled vastutavad selle eest, et nende töötajad ja nõustajad täidavad ekspedeerimislepingus sätestatud lepingupoolte kohustusi.

Lepingupooled on kohustatud tehniliste ja struktuursete meetmete abil tagama oma teenuseid puudutava info turvalisuse ja infosüsteemides käsitletavate andmete säilimise ja turvalise kasutamise, pidades silmas oma tegevuse, andmeedastuse ning seadmete ja programmide turvalisust ja andmesisu konfidentsiaalsust ja terviklikkust.

Ligipääs ekspedeerija või tellija infosüsteemidele peab toimuma nii, et see tagaks infosüsteemide turvalisuse. Lepingupooled on kohustatud eelpool nimetatud kohustusi täitma asjakohase hoolikusega, võttes arvesse kasutusel olevat tehnoloogiat ning sellega seotud riske ja kulusid.

Käesolevas §-s 13 sätestatud kohustused jäävad jõusse ka pärast ekspedeerija ja tellija vahel sõlmitud ekspedeerimislepingu lõppemist.

KINNIPIDAMIS- JA PANTIMISÕIGUS

§ 14

Ekspedeerijal on õigus kinni pidada ja pantida tema kontrolli all olevat kaupa, mis on kõigi kaubaga seotud kulutuste – kaasa arvatud veotasu ja ladustamiskulude ning kõikide muude maksete tagatiseks, millised tellija peab §-s 3 nimetatud kohustustest tulenevalt maksma.

Kui kaup läheb kaotsi või hävineb, on ekspedeerijal samasugune õigus saada hüvitist, mida maksab kindlustusettevõtte, vedaja või keegi teine isik.

Kui ekspedeerijale ei ole makstavat summat tähtajal tasutud, on tal õigus korraldada sobival viisil sellise hulga kaupade müük, millest saadav raha katab talle lisaks tasude ja kulutuste eest võlgnetava summale ka kogu saamata jäänud tulu. Ekspedeerija teeb tellijale võimaluse korral kauba müümiseks tarvitusele võetavad abinõud võimalikult aegsasti teatavaks.

ERISÄTTED

EKSPEDEERIJAJA VASTUTUS VEDAJANA

§ 15

Vastavalt §-le 2 ja §-dele 16-21 vastutab ekspedeerija vedajana kauba kaotsimineku, vähenemise ja kahjustumise eest kauba valdusesse võtmise ja üle andmise vahelisel ajal ning kauba vastuvõtmise ja üleandmise hilinemise eest.

Kui ekspedeerijast sõltumatutel põhjustel ei ole lepingust tulenevaid kohustusi võimalik vastavalt lepingutingimustele täita või kui tekib olukord, mis takistab ekspedeerijal sihtkohta toimetatud kaupa kokkulepitud kohtas üle anda, vastutab ekspedeerija kauba eest vastavalt § 6 esimesele punktile, kui tellijaga ei ole eraldi teisiti kokku lepitud.

§ 16

Ekspedeerija ei vastuta juhul, kui kauba kaotsimineku, vähenemise, kahjustumise või kohaletoimetamise hilinemise on põhjustanud:

- a) tellija eksimus või lepingutingimuste rikkumine;
- b) kauba käsitlemine, laadimine, paigutamine, kinnitamine või maha laadimine, mille eest on vastutav olnud tellija või tema nimel tegutsenud isik;
- c) kauba omadustest tulenev kahjustumine, näiteks purunemine, lekkimine, iseeneslik süttimine, riknemine, roostetamine, käärimine, aurustumine või hävimine külma, kuuma- või niiskustundlikkuse tõttu;
- d) pakendi puudumine või puudulik pakend;
- e) vale või mittetäielik aadress või kauba markeering;
- f) kauba kohta antud ekslik või vähene teave;
- g) lahtise sõiduki kasutamine olukorras, kui see on tavapärane või see on eelnevalt kooskõlastatud;
- h) asjaolud, mida ekspedeerija ei saanud vältida ja mille tagajärgi ta oli võimetu ära hoidma.

Ekspedeerija vastutab raha, väärtpaberite ja muude väärtuslike esemete eest ainult juhul, kui selles on eelnevalt eraldi kokku lepitud

§ 17

Kauba kadumise või vähenemise eest makstavat hüvitist arvutatakse kaubaarves märgitud väärtuse alusel, kui ei tõendata, et kauba turuväärtus või kauba ülevõtmise ajal ja kohas sama liiki ja tüüpi kauba väärtus erines kaubaarves märgitud väärtusest. Tellija peab tõendama, et kahjustatud kaubal ei ole jääkväärtust. Hüvitist ei maksta antiik- ja emotsionaalse väärtuse ega muu erilise väärtuse eest.

Lisaks eespool nimetatule hüvitatakse ka kaotsiläinud kauba veoraha, tollimaksud ja muud veoga seonduvad kulud. Ekspedeerija ei ole peale eespool nimetatute kohustatud maksma muud hüvitist näiteks saamata jäänud tulu või kaotatud turuosa tõttu tekkinud kahjude eest ega ühegi muu kahju eest, sõltumata selle iseloomust.

§ 18

Kauba kahjustumise korral hüvitatakse kauba väärtuse vähenemine. Hüvitussumma saadakse, kui § 17 lõike 1 kohaselt hinnatud kauba väärtust vähendatakse protsendi võrra, mille võrra kauba väärtus on kahjustumise tõttu vähenenud. Samas ulatuses hüvitatakse ka § 17 lõike 2 esimeses lauses nimetatud kulutused. Ekspedeerija ei ole kohustatud hüvitama muud kahju.

§ 19

Kauba kohaletoomimisega hilinemine

- A. Kui kaup võetakse vastu, veetakse või antakse üle hiljem kui on sätestatud § 7 esimeses lõikes, peab ekspedeerija hüvitama tellijale sellised otsesed ja mõistlikud kahjud, mida lepingu sõlmimise ajal võidi hilinemise tõenäoliste tagajärgedena ette näha. Ekspedeerija poolt hüvitatava summa maksimaalne suurus ei saa ületada lepingus kokkulepitud veoraha või muud hüvitist.
- B. Juhul, kui veoleping sisaldab § 7 teises lõikes nimetatud ajalubadust, peab ekspedeerija, kui teisiti ei ole kokku lepitud, veotähtaja ületamisel hüvitama tellijale veoraha või muu veo eest kokku lepitud tasu. Hüvitist ei pea maksma, kui hilinemise põhjuseks on ekspedeerijast sõltumatud asjaolud. Euroopasiseste maanteevedude puhul vastutab ekspedeerija ka tema alltöövõtja vastutusalasse kuuluva eest. Tellija kahju suuruseks loetakse kauba veose eest kokkulepitud tasu, kui ei tõendata, et kahju on sellest väiksem. Viimati nimetatud olukorras vastab hüvitise suurus tekitatud kahjusumma suurusele.

§ 20

Hilinemise muutumine kauba kaotsiminekuks

- A. Tellijal on õigus nõuda hüvitist kauba kaotsimineku eest, kui kaupa ei ole üle antud
 - rahvusvaheliste maanteevedude puhul 30 päeva jooksul pärast kokkulepitud veotähtaja saabumist või kui veotähtaega ei ole kokku lepitud, siis 60 päeva möödudes sellest päevast, kui kaup võeti ekspedeerija poolt vedamiseks vastu;
 - muude transpordiliikide puhul 60 päeva möödudes sellest ajast, mil kaup oleks pidanud sihtkohta saabuma.

Tellijal ei ole õigust nõuda hüvitist kauba kaotamineku eest, kui ekspedeerija eelpool nimetatud tähtaja jooksul tõendab, et kaup ei ole kaotsi läinud ja selle saab mõistliku aja jooksul üle anda.

- B. Kui kaup on toimetatud ekspedeerija poolt ekslikult märgitud valele aadressile või ekspedeerija muu eksimuse tõttu valesse sihtkohta, peab ekspedeerija tegema endast võimaluste piires kõik oleneva ja toimetama kauba kokkulepitud sihtkohta, kasutades selleks sama või sama tüüpi veovahendit, mille kasutamises oli esialgselt kokku lepitud või mida ekspedeerija oli kasutanud. Kui ekspedeerijal ei õnnestu kaupa kokkulepitud sihtkohta temast olenevate asjaolude tõttu toimetada, hüvitab ekspedeerija tellijale vastavalt §-le 17 ja §-le 18 summa, mille aluseks võetakse kauba see väärtus, mis kaubal oleks esialgselt kokku lepitud üleandmise hetkel kokku lepitud sihtkohas olnud. Sõltumata asjaoludest ei lasu ekspedeerijal muud vastutust ja ta ei vastuta kaubaga seotud muude kulude eest.

§ 21

- A. Ekspedeerija vastutus kauba kaotamineku, vähenemise või kahjustumise korral piirdub 8,33 SDR-iga kaotsiläinud, vähenenud või kahjustunud kauba iga brutokilogrammi kohta.
- B. Ekspedeerija vastutus kauba vastuvõtu, veo või üleandmise hilineamise korral piirdub veoraha suurusega.
- C. Ekspedeerija vastutus muude kahjude eest piirdub 100.000 SDR-iga iga saadetise kohta.
- D. Kui lepingupooled on kokku leppinud kauba tarnimist puudutavas erilises hüvitisel, võib eelnevates punktides A-C olenemata tõendatud lisakulude või kahjude eest nõuda hüvitist selle kokkulepitud summa ulatuses.
- E. Kauba kaotamineku, vähenemise, kahjustumise, hilineamise ja muude kahjude puhul kohaldatakse §-des 17-20 sätestatud hüvitise maksmise põhimõtteid. Ekspedeerija ei ole kohustatud hüvitama muid kahjusid nagu saamata jäänud tulu või kaotatud turuosa tõttu tekkinud kahju ega mingeid muid kahjusid nende iseloomust sõltumata.

EKSPEDEERIJAJA VASTUTUS VAHENDAJANA

§ 22

Ekspedeerija vastutab selliste kahjude eest, mille on põhjustanud hooletus lepingust tulenevate kohustuste täitmisel. Ekspedeerija ei vastuta kolmanda isiku tegevuse ega rikkumiste eest kauba vedamisel, peale- ja mahalaadimisel, üleandmisel, tollivormistusel, ladustamisel, võlgade sissenõudmisel ega ühegi muu ekspedeerija poolt vahendatava teenuse eest. Ekspedeerija hoolikuse hindamisel tuleb arvesse võtta seda, mida ekspedeerija kolmanda isiku kohta teadis või oleks pidanud teadma. Lisaks tuleb arvesse võtta tellija poolt edastatud ülesande iseloomu puudutavaid andmeid ja muud infot, mis on kolmanda isiku valimisel oluline.

Ekspedeerija vastutab raha, väärtpaperite ja muude väärtuslike esemete eest ainult juhul, kui selles on eelnevalt eraldi kokku lepitud.

§ 23

Kauba kaotsiminekul, vähenemisel, kahjustumisel, hilinemisel ja muu kahju tekitamisel makstava hüvitise suuruse arvutamisel lähtutakse §-des 17-21 sätestatud hüvitise maksmise põhimõtetest.

§ 24

Ekspedeerija vastutus vahendajana punktis 3 C nimetatud kohustuste puhul on piiratud 50.000 SDR-iga iga saadetise kohta ja kokku maksimaalselt 500 000 SDR-iga ühe ja sama juhtumi kohta.

Ekspedeerija vastutus ei ületa ühelgi juhul:

- a) hilinemise eest ekspedeerijale makstava teenustasu summat;
- b) kauba kaotsimineku, kauba väärtuse vähenemise või kahjustumise korral 8,33 SDR-i kaotsiläinud, vähenenud väärtusega või kahjustunud kauba iga brutokilogrammi kohta.
- c) kõikide muude kahjude korral summat, mis vastab ekspedeerijaga kokkulepitud tasu viiekordset summat saadetise kohta.

LADUSTAMINE

§ 25

- A. Kauba ladustamisel seoses veoga, kus ekspedeerijal on vedaja vastutus, vastutab ta ladustatud kaupade eest veo lõpetamisest alates viieteistkümne päeva jooksul §-de 15 – 21 kohaselt vedajana.
- B. Ekspedeerija vahendatava ladustamisteenuse suhtes kohaldatakse §-de 22-24 sätteid.
- C. Muudel ladustamisjuhtudel kohaldatakse Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni Ladustamise Üldtingimuste sätteid, ekspedeerija vastutab ka lepingu täitmisesse kaasatud isikute eest.

TELLIJA VASTUTUS

§ 26

Tellijal on kohustatud hüvitama ekspedeerijale tekkinud kahju ja hoolitsema selle eest, et ekspedeerijale tekitatud kahju ega kulud ei jääks talle hüvitamata ja et ekspedeerija ei peaks vastutama kahjude eest, mille on põhjustanud see, et:

- a) kaupa või korraldusi puudutavad andmed ja dokumendid on ebaõiged, ebaselged või puudulikud;
- b) kaup on puudulikult pakitud, markeeritud või deklareeritud või kaup on tellija või tema volitusel tegutseva isiku poolt puudulikult laaditud, paigutatud või kinnitatud;

- c) kaubal on selliseid kahjustusi tekitavaid omadusi, mida ekspedeerija ei oleks saanud avastada;
- d) ekspedeerija on kohustatud tasuma tolli- või muid ametlikke makse või andma tagatise, välja arvatud juhul, kui antud kohustus tuleneb ekspedeerija hooletusest;
- e) kaup on ebaseaduslik, defektne, puudulik või ei vasta neid puudutavatele eeskirjadele ja määrustele või tekib kahtlus, et kaup võib rikkuda kolmanda isiku autori- või tootmisõiguseid või ei ole korras ametlikud load kauba impordiks, ekspordiks, käsitlemiseks, ladustamiseks või veoks;
- f) ekspedeerija saab otsest majanduslikku kahju, tal tuleb tasuda trahve või kanda karistust, tellija lubade või litsentsidega seotud küsimused tekitavad ekspedeerijale halduskulusid, kaotuseid või kahju.

Ekspedeerija vastutust hinnates tuleb vastavalt punktidele a) ja b) arvesse võtta seda, kas ekspedeerija on asjaolude teadmisesest olenemata need heaks kiitnud või jätnud vaidlustamata abinõud, mida klient on kauba säilitamiseks rakendanud.

Kui kauba merevedudel on ekspedeerija prahtijana kohustatud tellija kauba eest maksma lastivedajale avariimaksu või kui talle esitavad sellekohaseid nõudmisi kolmandad isikud, on tellija kohustatud ära hoidma ekspedeerijale sellest tekkida võivad kulutused ja kahjud.

NÕUETE ESITAMINE JA VAIDLUSED

NÕUETE ESITAMINE

§ 27

Ekspedeerijat puudutavad teated tekkida võivate nõuete kohta tuleb esitada ilma põhjendamatu viivitusega.

Kauba vastuvõtul avastatud nähtavatest kahjustustest või vähenemisest tulenev teade tuleb esitada kohe kauba vastuvõtmisel ja sellistest kauba kahjustustest või vähenemisest, mida kauba vastuvõtmisel ei tuvastatud, tuleb teavitada hiljemalt seitsme (7) päeva jooksul pärast kauba vastuvõtmist.

Juhul, kui teade eelpool nimetatud tähtaja jooksul ei esitata, lasub tõendamiskohustus selle kohta, et kauba kahjustumine või vähenemine leidis aset ajal, mil kaup oli ekspedeerija valduses, tellijal.

Teated, mis ei puuduta kauba kahjustumist või vähenemist, tuleb esitada neljateistkümne (14) päeva jooksul pärast seda, kui tellija sai teada või oleks pidanud teada saama ekspedeerija vastutuse aluseks olevatest asjaoludest. Kui sellist teadet esitatud ei ole, kaotab tellija antud küsimuses nõude esitamise õiguse.

Kui teatud transpordiliigi kasutamise osas on eraldi kokku lepitud või kui tõendatakse, et kauba kaotsimine, vähenemine, kahjustumine või hiline mine leidis aset teatud transpordiliigi kasutamisel, kohaldatakse antud transpordiliiki puudutavat seadust ning üldiseid veotingimusi selles osas, mis on vastuolus käesolevas §-s 27 sätestatud tingimustega.

AEGUMINE

§ 28

Ekspedeerija vastu tuleb hagi esitada nõudeõiguse tekkimisest alates ühe aasta jooksul, vastasel korral nõudeõigus aegub.

Aegumistähtaeg algab:

- a) kauba väärtuse vähenemise või kahjustumise korral – kauba saajale üleandmise päevast;
- b) kauba hilinemisega kohaletoimetamisel, kauba kaotsimineku või muud liiki kahju korral – ajast, mil eelduste kohaselt oleks pidanud hiline mine, kaotsimineku või muu kahju ilm nema.
- c) kõikidel teistel juhtudel sellest hetkest, mil põhjus, millel nõue põhineb, oleks pidanud olema ilmn enud.

Aegumistähtaega kohaldatakse, kui ekspedeerija tegevuskoht on Eestis.

Kui ekspedeerija ja tellija on kokku leppinud teatavat liiki veovahendi kasutamises, või kui tõendatakse, et kauba kaotsimineku, vähenemine, kahjustumine või hiline mine leidis aset teatavat liiki veovahendi kasutamisel, siis kehtivad selle veoliigi suhtes kohaldatavad seadused ja üldtunnustatud veonõuded ulatuses, milles need erinevad käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatust.

ERIMEELSUSTE LAHENDAMINE

§ 29

Ekspedeerija ja tellija vahelised erimeelsused püütakse esmajärjekorras lahendada pooltevaheliste läbirääkimiste teel. Kui läbirääkimiste teel erimeelsuseid lahendada ei õnnestu, lahendatakse need ekspedeerija peamise tegevuskohariigi üldkohtus. Kohtumenetluses järgitakse ekspedeerija peamise tegevuskohariigi seadusandlust. Ekspedeerija ja tellija võivad eraldi kokkulepitud arbitraažiklausli alusel lahendada vaidluse Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohtus Tallinnas.